

Sygn. akt: X U 779/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach Wydział X

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Torbus
Protokolant:	Małgorzata Sujka

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2014 roku

przy udziale zainteresowanych D. A., A. A., J. B. (1), K. B., H. B., J. B. (2), Z. B., R. B., J. B. (3), G. B., M. B., B. C., W. C., R. C., A. C. (1), A. C. (2), M. Ć., K. D. (1), D. D., I. D., A. D. (1), M. D. (1), J. D., A. D. (2), R. D., K. D. (2), M. D. (2), M. D. (3), W. E., I. E., T. F., W. F., K. G. (1), M. G. (1), B. G. (1), A. G., I. G., Z. G., D. G. (1), M. G. (2), M. G. (3), D. G. (2), M. G. (4), M. G. (5), K. G. (2), B. G. (2), W. G., M. G. (6), K. H., Ł. H., M. H., M. I., P. J., J. J., T. J. (1), T. J. (2), J. K. (1), J. K. (2), I. K. (1), A. K., M. K. (1), M. K. (2), M. K. (3), B. K. (1), J. K. (3), K. K. (1), B. K. (2), R. K. (1), K. K. (2), T. K., B. K. (3), R. K. (2), M. K. (4), E. K., M. K. (5), W. K., D. K. (1), M. K. (6), H. K., R. K. (3), M. K. (7), D. K. (2), M. K. (8), J. K. (4), J. L., K. L., A. M. (1), M. M. (1), P. M. (1), M. M. (2), J. M. (1), K. M. (1), M. M. (3), P. M. (2), T. M., A. M. (2), P. M. (3), J. M. (2), S. M., P. M. (4), K. M. (2), A. M. (3), F. M., K. M. (3), S. M., D. N. (1), P. N. (1), J. N., D. N. (2), P. N. (2), K. N. (1), G. N., K. N. (2), M. N., D. N. (3), B. N., S. O., M. O. (1), M. O. (2), M. O. (3), W. O., M. O. (4), A. O., P. O., G. P., I. P. (1), H. P., A. P. (1), I. P. (2), D. P., M. P. (1), M. P. (2), A. P. (2), A. P. (3), M. P. (3), M. P. (4), M. P. (5), P. P., K. P. (1), K. P. (2), M. P. (6), A. P. (4), A. P. (5), M. R. (1), E. R., M. R. (2), M. R. (3), K. R., M. S. (1), T. S., U. S., R. S. (1), B. S. (1), T. S. (1), K. S. (1), A. S. (1), Ł. S., G. S. (1), S. S. (1), M. S. (2), M. S. (3), K. S. (2), M. S. (4), P. S., R. S. (2), G. S. (2), W. S., S. S. (2), M. S. (5), R. S. (3), B. S. (2), K. S. (3), G. S. (3), A. S. (2), R. S. (4), T. S. (2), H. S., M. Ś., D. Ś., P. Ś., Ł. T., M. T., S. T., K. T., T. O., A. U., P. U., S. W., J. W. (1), B. W., M. W. (1), P. W., T. W. (1), W. W., J. W. (2), T. W. (2), K. W. (1), A. P. (6), E. W., J. W. (3), H. W., J. W. (4), M. W. (2), J. W. (5), S. Z. (1), A. Z., T. Z., S. Z. (2).

sprawy Firmy Handlowej (...) Spółki jawnej w M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o składki

na skutek odwołania Firmy Handlowej (...) Spółki jawnej w M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 24 marca 2011 roku nr (...)

Oddala odwołanie.

SSO Beata Torbus

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 marca 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. dokonał (...) Spółce jawnej w M.:

1. zgodnie z załącznikiem nr 2 do protokołu kontroli z dnia 23 grudnia 2010r. przypisu:

a) składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące 04, (...), 03, (...), 03, (...), 03, (...), 03, (...), 04, (...), (...) na kwotę 127.932,48 zł;

b) składek na ubezpieczenie zdrowotne za miesiące 04,12/2004r, 03, (...), 03, (...), 03, (...), 03, (...), 04, (...), (...) na kwotę 30.169,77 zł;

2. zgodnie z załącznikiem nr 2 do protokołu kontroli z dnia 23 grudnia 2010r. przypisu:

a) składek na Fundusz Pracy za miesiące 04,12/2004r, 03, (...), 03, (...), na kwotę 10.598,47 zł;

b) odpisu składek na Fundusz Pracy za miesiące 04,12/2004r, 03, (...), 03, (...), na kwotę 1.773,63 zł;

c) przypisu składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiące 01-02/2007, 04-10/2007, (...) - (...), 04-11/2008, 01-03/2009, 05-11/2009, 01-02/2010 na kwotę 362,16 zł;

d) odpisu składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiące 03/2006, 01-02/2007, 04-10/2007, (...) - (...), 04-11/2008, 01-03/2009, 05-11/2009, 01-02/2010 na kwotę 459,91 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż płatnik składek nie naliczył składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za wskazane wyżej miesiące, od przychodów w postaci wypłaconych pracownikom bonów świątecznych.

Odwołanie od tej decyzji wniosła (...) Spółka jawna w M., zarzucając, że organ rentowy bezpodstawnie przyjął, że wypłacane przez odwołującą świadczenia w postaci bonów świątecznych nie miały charakteru socjalnego i winny być uznane za przychód ze stosunku pracy i oskładkowane, podczas, gdy świadczenia te przyznawane były w oparciu o regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i stosowano kryterium uśrednionego dochodu na członka rodziny (k. 2-4a.s.).

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wnosił o jego oddalenie, przywołując argumenty wskazane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (k. 13a.s.).

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2011r. Sąd Okręgowy - Sąd Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach oddalił odwołanie.

Sąd I instancji powołując się na treść art. 2 ust. 1 pkt 1 i art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. oraz art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, stwierdził, iż przyznane pracownikom przez płatnika składek bonony należy uznać za przychód, który stanowi podstawę wymiaru składek. Zaznaczył, że co prawda wszyscy pracownicy otrzymali bonony towarowe o zróżnicowanej wartości, jednak w oparciu o niezaktualizowane dane dotyczące sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej poszczególnych pracowników Spółki, a zatem nie miały one charakteru socjalnego.

Wyrok w całości zaskarżył apelacją płatnik składek, wnosząc o zmianę wyroku w całości poprzez uwzględnienie odwołania i uchylene zaskarżonej decyzji organu rentowego oraz zasądzenie od organu rentowego kosztów procesu, w

tym kosztów zastępstwa procesowego przed Sądami obu instancji, według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie wyroku w całości oraz poprzedzającej go decyzji organu rentowego.

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2013 roku Sąd Apelacyjny Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach uchylił zaskarżony wyrok i znosząc postępowanie przed Sądem I instancji w całości przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu – Sądowi Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach.

W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Apelacyjny wskazał, że zaskarżona przez płatnika składek decyzja organu rentowego z dnia 24 marca 2011 roku została wprawdzie skierowana tylko do płatnika składek i to jego właśnie zobowiązywała do uiszczenia niedopłaty składek wraz z należnymi odsetkami od przychodów w postaci wypłaconych bonów świątecznych, ale równocześnie pośrednio dotyczyła praw i obowiązków pracowników płatnika składek, którym wypłacono przedmiotowe bony. Naliczenie bowiem przez apelującego składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, oraz Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych od wypłaconych bonów spowodowałby wypłacenie pracownikom mniejszych świadczeń z tego tytułu. Dlatego rozstrzygnięcie niniejszej sprawy miało istotne znaczenie dla ich praw i obowiązków, jako osób, którym zostały wypłacone owe bony. Pracownicy płatnika składek mieli zatem w rozpoznawanej sprawie status osób zainteresowanych.

Sąd odwoławczy zaznaczył, że Sąd I Instancji nie wezwał pracowników płatnika składek do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanych, stosownie do wymogu wynikającego z art. 477¹¹ § 2 k.p.c., co spowodowało nieważność tego postępowania (art. 379 pkt 5 k.p.c.).

Przedstawione okoliczności musiały zatem skutkować przyjęciem, że niezależnie od merytorycznej oceny prawidłowości zaskarżonego wyroku, Sąd Apelacyjny, z mocy art. 386 § 2 k.p.c., zmuszony był uchylić wyrok i znosząc postępowanie w całości przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zaznaczył, że w toku ponownego rozpoznania sprawy, Sąd I instancji przede wszystkim wezwał pracowników płatnika składek do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanych, a następnie ponownie rozważył merytoryczną zasadność odwołania wniesionego przez płatnika składek i stosownie do wyników swych ustaleń rozstrzygnął sprawę. Kierując się wyżej wskazanymi motywami oraz opierając się na wymienionym już art. 386 § 2 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji postanowienia.

Realizując zalecenia Sądu Apelacyjnego po ponownym rozpoznaniu sprawy postanowieniem z dnia 18 lipca 2013r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanych pracowników, którzy otrzymali sporne bony świąteczne tj. D. A., A. A., J. B. (1), K. B., H. B., J. B. (2), Z. B., R. B., J. B. (3), G. B., M. B., B. C., W. C., R. C., A. C. (1), A. C. (2), M. C., K. D. (1), D. D., I. D., A. D. (1), M. D. (1), J. D., A. D. (2), R. D., K. D. (2), M. D. (2), M. D. (3), W. E., I. E., T. F., W. F., K. G. (1), M. G. (1), B. G. (1), A. G., I. G., Z. G., D. G. (1), M. G. (2), M. G. (3), D. G. (2), M. G. (4), M. G. (5), K. G. (2), B. G. (2), W. G., M. G. (6), K. H., Ł. H., M. H., M. I., P. J., J. J., T. J. (1), T. J. (2), J. K. (1), J. K. (2), I. K. (1), A. K., M. K. (1), M. K. (2), M. K. (3), B. K. (1), J. K. (3), K. K. (1), B. K. (2), R. K. (1), K. K. (2), T. K., B. K. (3), R. K. (2), M. K. (4), E. K., M. K. (5), W. K., D. K. (1), M. K. (6), H. K., R. K. (3), M. K. (7), D. K. (2), M. K. (8), J. K. (4), J. L., K. L., A. M. (1), M. M. (1), P. M. (1), M. M. (2), J. M. (1), K. M. (1), M. M. (3), P. M. (2), T. M., A. M. (2), P. M. (3), J. M. (2), S. M., P. M. (4), K. M. (2), A. M. (3), F. M., K. M. (3), S. M., D. N. (1), P. N. (1), J. N., D. N. (2), P. N. (2), K. N. (1), G. N., K. N. (2), M. N., D. N. (3), B. N., S. O., M. O. (1), M. O. (2), M. O. (3), W. O., M. O. (4), A. O., P. O., G. P., I. P. (1), H. P., A. P. (1), I. P. (2), D. P., M. P. (1), M. P. (2), A. P. (2), A. P. (3), M. P. (3), M. P. (4), M. P. (5), P. P., K. P. (1), K. P. (2), M. P. (6), A. P. (4), A. P. (5), M. R. (1), E. R., M. R. (2), M. R. (3), K. R., M. S. (1), T. S. (3), U. S., R. S. (1), B. S. (1), T. S. (1), K. S. (1), A. S. (1), Ł. S., G. S. (1), S. S. (1), M. S. (2), M. S. (3), K. S. (2), M. S. (4), P. S., R. S. (2), G. S. (2), W. S., S. S. (2), M. S. (5), R. S. (3), B. S. (2), K. S. (3), G. S. (3), A. S. (2), R. S. (4), T. S. (2), H. S., M. Ś., D. Ś., P. Ś., Ł. T., M. T., S. T., K. T., T. O., A. U., P. U., S. W., J. W. (1), B. W., M. W. (1), P. W., T. W. (1), W. W., J. W. (2), T. W. (2), K. W. (1), A. P. (6), E. W., J. W. (3), H. W., J. W. (4), M. W. (2), J. W. (5), S. Z. (1), A. Z., T. Z., S. Z. (2).

Zainteresowani J. D., A. P. (4), I. G. przychylił się do odwołania.

Pozostali zainteresowani nie zajęli stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje :

Przedmiotem działalności odwołującej jest handel artykułami spożywczymi. Firma funkcjonuje od 1991r. Wspólnikami spółki są K. G. (3) oraz J. R.(odpis z rejestru przedsiębiorców k. 7-11).

Odwołująca spółka w okresie objętym sporem średnio zatrudniała około 70 - 80 pracowników. W spółce nie działały związki zawodowe (zeznania zainteresowanych J. D., A. P. (4), I. G. e-protokół k.414, wspólnika odwołującej J. R. e-protokół k. 864).

U odwołującej od 1 września 2004 roku i przez cały sporny okres obowiązywał regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Wynika z niego, że środkami funduszu administrują wspólnicy spółki. W skład komisji socjalnej wchodził A. P. (4), M. D. (2) i J. B. (3). W punkcie II regulaminu zawarty został katalog osób uprawnionych do korzystania z funduszu. Należeli do nich pracownicy zatrudnieni w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę, emeryci i renciści- byli pracownicy zakładu, którzy przepracowali w firmie minimum 5 lat, w przypadku, gdy naliczono za nich odpis ZFŚS, pracownicy przebywający na urloпах wychowawczych, dzieci pracowników i zmarłych pracowników. Świadczenia socjalne przyznawane z funduszu miały charakter uznaniowy. W tabeli zasad, warunków i wysokości przyznawania świadczeń, dopłat i pomocy, w punkcie III ppkt 4 regulaminu zawarty jest zapis, iż paczki świąteczne i boni towarowe przyznawane są osobom wymienionym w pkt II w zależności od możliwości finansowych Funduszu, jeżeli dochód brutto 1 osoby osiągnięty w FH R. S.J w miesiącu poprzednim nie przekracza dwukrotności ogłaszanego minimalnego wynagrodzenia za pracę - 100% ustalonego na dany rok dofinansowania z tego tytułu. W przeciwnym wypadku dofinansowanie obniża się o 5 %. Na podstawie pkt IV regulaminu przy przyznawaniu ulg, świadczeń i pomocy z Funduszu bierze się pod uwagę w pierwszej kolejności : osoby przewlekle chore lub upośledzone, znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej, staż pracy w zakładzie, osoby najdłużej niekorzystające z Funduszu

Kolejny punkt V regulaminu przewiduje w punkcie 1, iż odpłatność za świadczenia i pomoc finansowane ze środków Funduszu są uzależnione od wysokości dochodu na osobę w rodzinie.

W postanowieniach końcowych regulaminu (pkt VI) ustalono, iż podania o przyznanie świadczenia ze środków Funduszu osoby uprawnione do ich otrzymania składają w oddziale kadr. Oświadczenie wnioskodawcy o składzie gospodarstwa domowego, dochodach i źródłach ich pozyskania jest niezbędnym elementem stanowiącym podstawę każdej bezzwrotnej wypłaty środków z ZFŚS. Dział kadr prowadzi ewidencję korzystania z funduszu oddzielnie dla każdej uprawnionej osoby.

Z załącznika do regulaminu wynika, że wartość bonów towarowych przyznana zostanie proporcjonalnie do okresu zatrudnienia w danym roku kalendarzowym

(regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych k. 34-39).

Pracownicy odwołującej składali wnioski i oświadczenia o stanie rodzinnym i majątkowym w związku z ubieganiem się o dofinansowanie wypoczynku „wczasy pod gruszą” , „zielona szkoła”, zapomóg.

Nie składali wniosków i żadnych oświadczeń o przyznanie bonów. Przyznawaniem bonów świątecznych zajmowała się tylko kadrowa J. D.. Na podstawie zestawienia imiennego pracowników przeliczała dochód pracownika za miesiąc poprzedni, obliczała wysokość bonów i przekazywała zestawienia wspólnikowi odwołującej K. G. (3). W tym zestawieniu była wysokość dochodu pracownika.

(zeznania zainteresowanej J. D., A. P. (4), I. G. e-protokół k.414, oświadczenia wraz z wnioskami stanowiące załącznik do akt).

Wspólnicy odwołującej spółki decydowali o tym, o jakiej wartości przyznać boni y poszczególnym pracownikom.

Brali pod uwagę to, jak pracownik podchodzi do pracy, jego kulturę osobistą. W tym zakresie sugerowali się opinią bezpośrednich przełożonych pracowników.

Jeśli chodzi o przydzielanie bonów to proporcje przedstawiały się następująco: aspekt socjalno - bytowy pracownika 60 -70 % , stosunek do obowiązków służbowych 30 -40 %.

(zeznania wspólnika odwołującej J. R. e-protokół k.864).

Bezspornym w niniejszej sprawie jest to, iż wezwani do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanych pracownicy Firmy Handlowej Spółka Jawna (...), otrzymywali boni y świąteczne w okresie objętym sporem, w latach 2004r. – 2010r. Wartość bonów wynosiła :

- na Wielkanoc 2004r. po 100zł dla każdego zainteresowanego,
- na Boże Narodzenie 2004roku od 50 do 270zł,
- na Wielkanoc 2005roku od 200 do 210zł,
- na Boże Narodzenie 2005roku od 50 do 360zł,
- na Wielkanoc 2006roku od 200 do 210zł,
- na Boże Narodzenie 2006roku od 50 do 320zł,
- na Wielkanoc 2007roku od 200 do 210zł,
- na Boże Narodzenie 2007roku od 60 do 400zł,
- na Wielkanoc 2008 roku od 200 do 210zł,
- na Boże Narodzenie 2008roku od 105 do 420zł,
- na Wielkanoc 2009roku od 60 do 260zł,
- na Boże Narodzenie 2009roku od 100 do 580zł,
- na Wielkanoc 2010roku od 250 do 260zł.

W marcu 2004roku wynagrodzenie poszczególnych zainteresowanych było zróżnicowane i wynosiło w przypadku np. K. D. (2) 3376,77zł, a M. N. 800zł.

Na Boże Narodzenie w 2004roku np. boni y o wartości 100zł otrzymał K. B., 50zł M. G. (2), M. R. (1), E. R., 150zł E. G., J. K. (2), D. G. (1),260zł J. D., I. K. (2), A. P. (4), K. D. (2), 270zł D. A., M. D. (2), I. G., J. W. (2), A. Z..

Ich wynagrodzenie wynosiło za listopad 2004roku: K. B. 1600zł brutto, M. G. (2) 1885zł, M. R. (1) 1400zł, E. R. 850zł, E. G. 850zł , J. K. (2) 1543zł, D. G. (1) 850zł, J. D. 1700zł, I. K. (2) 1760zł, A. P. (4) 1430,70zł, K. D. (2) 4500zł, D. A. 1813,85zł , M. D. (2) 1940zł, I. G. 3800zł, J. W. (2) 1000zł, A. Z. 2950zł.

Na Wielkanoc 2005roku boni y np. o wartości 200zł otrzymali J. D., K. D. (2), I. G., a 210zł D. G. (1), E. G., M. D. (2)

Ich wynagrodzenie za marzec 2005roku wynosiło J. D. 1718,18zł, K. D. (2) 4500zł, I. G. 3800zł, D. G. (1) 1000zł, E. G. 1000zł, M. D. (2) 2.030,36zł.

Bonów na Wielkanoc 2005 roku nie otrzymali M. K. (9), W. K., P. M. (4). Ich wynagrodzenie za marzec 2005 roku wynosiło M. K. (9) 2144zł, W. K. 1492zł, P. M. (4) 2107zł.

Na Boże Narodzenie 2005 roku bony otrzymali np. o wartości 300zł J. D., K. D. (2), I. G., 240zł M. H., 110zł M. K. (8), 150zł K. G. (2), D. G. (2) 80zł, M. G. (6) 70zł, 150zł H. P., 50zł D. Ś., K. S. (1), 250zł M. K. (1), W. K., P. M. (4).

Ich wynagrodzenie za listopad 2005 roku wynosiło J. D. 1800zł, K. D. (2) 4500zł, I. G. 3800zł, M. H. 1451zł, M. K. (8) 850zł, K. G. (2) 1700zł, D. G. (2) 850zł, M. G. (6) 1660,37zł, H. P. 1900zł, D. Ś. 1500zł, M. K. (1) 2112,20zł, W. K. 2127,70zł, P. M. (4) 2403,32zł, K. S. (1) 1914zł.

Na Wielkanoc 2006 roku bonów nie otrzymała M. K. (8), której wynagrodzenie za marzec 2006 roku wynosiło 586,17zł, a bony o wartości 210zł otrzymali np. R. C. i K. D. (1), których wynagrodzenie za marzec 2006 roku wynosiło odpowiednio R. C. 616,40zł, a K. D. (1) 2171,60zł.

Na Boże Narodzenie 2006 roku bony otrzymali o wartości m.in. 320zł J. M. (2), 300zł A. M. (3), A. Z., K. D. (2), I. G., A. D. (2), 270zł R. D., 140zł W. G., P. U., 50zł T. U., M. S. (5), B. S. (2), H. S., K. M. (3), M. P. (1), Ł. T., 100zł M. K. (6)

Ich wynagrodzenie wynosiło za grudzień 2006 roku J. M. (2) 1000zł, A. M. (3) 900zł, A. Z. 2071,58zł, K. D. (2) 4500zł, I. G. 4338,09zł, A. D. (2) 2007,96zł, R. D. 961,77zł, W. G. 1000zł, P. U. 1000zł, T. U. 1500zł, M. S. (5) 1650zł, B. S. (2) 1650zł, H. S. 1567,50zł, K. M. (3) 1988,50zł, M. P. (1) 1763,56zł, Ł. T. 2161,91zł, M. K. (6) 1675zł.

Na Wielkanoc 2007 roku bony otrzymali m.in. małżeństwo A. D. (2) o wartości 200zł, R. D. 210zł. Wynagrodzenie ich wynosiło za marzec 2007 roku A. D. (2) 2566,16zł, a R. D. 1500zł. Za ten sam okres bony o wartości 210zł otrzymał D. K. (2), a o wartości 200zł M. K. (7), podczas, gdy ich wynagrodzenie za marzec 2007 roku wynosiło D. K. (2) 2772,56zł, a M. K. (7) 2.486,88zł.

Na Boże Narodzenie 2007 roku np. bony o wartości 400zł otrzymali R. D., 380zł K. D. (2), M. K. (3), M. P. (3), M. S. (4), G. S. (3), A. S. (2), M. W. (3)- 90zł, G. N. 120zł, B. G. (3) i P. M. (1) oraz J. L. 180zł, P. S. 270zł, po 330zł T. F., Ł. H., M. K. (2), 240zł M. K. (10), 60zł K. D. (3), A. O..

Ich wynagrodzenie wynosiło za listopad 2007 roku : R. D. 1500zł, K. D. (2) 5000zł, M. K. (3) 2400zł, M. P. (3) 2474,56zł, M. S. (4) 2576,56zł, G. S. (3) 1885,47zł, A. S. (2) 1611,47zł, G. N. 1400zł, B. G. (3) 1735,01zł, P. M. (1) 2283,12zł, P. S. 936zł, T. F. 2123,12zł, Ł. H. 2645,92zł, M. K. (2) 2147,68zł, M. K. (10) 1580,34zł, K. D. (3) 2350zł, J. L. 1600zł, A. O. 1600zł, M. W. (3) 1600zł.

Na Wielkanoc 2008 roku np. bony o wartości 200zł otrzymał A. D. (2), T. W. (2), K. D. (2) i I. G. a o wartości 210zł R. D.. Ich wynagrodzenie wynosiło odpowiednio w lutym 2008 roku K. D. (2) i I. G. po 5000zł, R. D. 2000zł, A. D. (2) 3558,08zł, T. W. (2) 2186,40zł. M. K. (6) zaś w ogóle nie otrzymała bonów na Wielkanoc 2008 roku.

Na Boże Narodzenie 2008 roku np. bony otrzymali m.in. o wartości 105zł P. G., 140zł T. M., P. P., K. W. (2), S. S. (1), R. K. (3), T. W. (1), 175zł J. B. (1), A. M. (1), A. P. (5), 180zł T. K., 420zł A. D. (2), M. D. (3), 400zł R. D., K. D. (2), I. G., M. D. (2).

Ich wynagrodzenie za listopad 2008 roku wynosiło P. G. 1800zł, T. M. 1859,72zł, P. P. 1688,24zł, K. W. (2) 2029zł, A. M. (1) 1300zł, A. P. (5) 1300zł, J. B. (1) 1500zł, T. K. 1000zł, A. D. (2) 3177zł, M. D. (3) 2100zł, R. D. 2000zł, K. D. (2) 5500zł, I. G. 5500zł, M. D. (2) 3987,04zł, S. S. (1) 2000zł, R. K. (3) 1868,40zł, T. W. (1) 2028,20zł.

Na Wielkanoc 2009 roku bony otrzymali m.in. A. D. (2) 260zł, R. D. 250zł, M. D. (2) 250zł, K. D. (2) 250zł, M. D. (3) 260zł, K. P. (1) 60zł.

Ich wynagrodzenie za marzec 2009 roku wynosiło A. D. (2) 3125,36zł, R. D. 2100zł, M. D. (2) 4331,68zł, M. D. (3) 2161,20zł, K. P. (1) 1349,90zł, K. D. (2) 7000zł.

Na Boże Narodzenie 2009 roku boni otrzymali m.in. A. D. (2) 550zł, R. D. 580zł, M. D. (3) 580zł, M. D. (2) 550zł, K. D. (2) 550zł, S. S. (2) 300zł, K. H. 350zł, J. K. (4) 150zł, P. Ś. 250zł, J. W. (5) i S. Z. (1) po 100zł, T. Z. 400zł. J. W. (4), P. N. (1) i J. W. (1) nie otrzymali bonów na Boże Narodzenie 2009 roku

Ich wynagrodzenie wynosiło za listopad 2009r. A. D. (2) 2795zł, R. D. 2046zł, M. D. (3) 1812zł, M. D. (2) 3.800zł, K. D. (2) 7900zł, K. H. 2173,68zł, J. K. (4) 2500zł, P. Ś. 1575,68zł, J. W. (5) 2100zł, S. Z. (1) 2000zł, T. Z. 1500zł, S. S. (2) 1950zł.

Na Wielkanoc 2010 roku boni otrzymali m.in. A. D. (2) o wartości 250zł, R. D. 260zł, M. D. (3) 260zł, M. D. (2) 250zł, Ł. H. 250zł, A. P. (3) 250zł, K. D. (2) 250zł.

Ich wynagrodzenie za luty 2010 roku wynosiło A. D. (2) 2872zł, R. D. 1539,20zł, M. D. (3) 1916,67zł, M. D. (2) 3066,67zł, Ł. H. 2474zł, A. P. (3) 2399zł, K. D. (2) 8600zł.

(lista pracowników uprawnionych do otrzymania bonów świątecznych i listy płac k. 33-968akt kontroli).

Istotę sporu stanowi rozstrzygnięcie, czy świadczenia świąteczne wypłacane zainteresowanym miały charakter socjalny, a co za tym idzie, czy stanowią one podstawę wymiaru składek i czy odwołująca jest zobowiązana do uiszczenia składek określonych w zaskarżonej decyzji.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Włączenie do podstawy wymiaru składek i wymierzenie przez organ rentowy składek od świadczeń świątecznych wypłacanych zainteresowanym pracownikom było słuszne.

Zgodnie z treścią art. 18 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 4 pkt 9 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 1442), zwanej dalej ustawą systemową, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych będących pracownikami stanowi przychód w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2012r., poz. 361 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą podatkową, z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy.

Z mocy obowiązujących w spornym okresie art. 81ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych ((tj. Dz.U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.),art. 23 ust. 1 ustawy z 23 stycznia 2003r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz.U. Nr 45, poz. 391 ze zm.), art. 29 ust.1 ustawy z dnia 13 lipca 2006r o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (tj. Dz.U. z 2014r., poz. 272), art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1993r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2002r. Nr 9 poz. 85 ze zm.), art. 104 ust. 1 pkt 1 a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2013r., poz. 674), art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1994r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tj. Dz.U. z 2003r. Nr 58, poz. 514), do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych pracowników, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób.

Z kolei w myśl art. 11 ust. 1 ustawy podatkowej, przychodami w zakresie realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń. W myśl art. 12 ust 1 ustawy podatkowej za przychody ze stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne.

Stosownie do § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz. 1106 z późn. zm.), podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o

podatku dochodowym od osób fizycznych, osiągniany przez pracowników u pracodawcy z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Wyjątki od tej zasady statuuje § 2 ust. 1 tego rozporządzenia, który w punkcie 19 przewiduje, iż podstawy wymiaru składek nie stanowią świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Świadczenia świąteczne w postaci bonów wydanych pracownikom, będące przedmiotem zaskarżonej decyzji nie stanowiły tego typu świadczeń. Pomimo, że wypłacono je ze środków funduszu socjalnego, to niewątpliwie nie były przeznaczone na cele socjalne i nie wynikały z regulaminu ZFŚS.

Podstawą wypłaty spornych świadczeń winien być przedłożony przez odwołującą i obowiązujący w spornym okresie regulamin zasad tworzenia Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz gospodarowania środkami tego Funduszu. Za podstawę prawną regulaminu przyjęto m.in. przepisy ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tj. Dz.U. z 2012r., poz.592 ze zm.), zwanej dalej ustawą o ZFŚS.

Przepis pkt VI regulaminu ZFŚS obowiązującego u odwołującej wskazywał, że podania o przyznanie świadczenia i pomocy ze środków Funduszu uprawnione do ich otrzymania osoby składają w dziale kadr. Oświadczenie wnioskodawcy o składzie gospodarstwa domowego, dochodach i źródłach ich pozyskania było niezbędnym elementem stanowiącym podstawę każdej bezzwrotnej wypłaty środków z ZFŚS. Do wniosku o bony nie było potrzeby dołączania innych dokumentów (pkt III 4). Kryterium przyznawania tego świadczenia określone w regulaminie (pkt III 4) wskazywało, że jeżeli dochód brutto 1 osoby osiągnięty u odwołującej w miesiącu poprzednim nie przekracza dwukrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę świadczenia wynosi 100% ustalonego dofinansowania, w przeciwnym wypadku obniża się o 5%.

Minimalne wynagrodzenie za pracę wynosiło w : 2003roku – 800zł (Dz.U. z 2002r.Nr 200, poz.1679), 2004roku – 824zł (Dz.U. z 2003r. Nr 167, poz. 1623), w 2005roku – 849zł (Dz.U. z 2004r.Nr 201, poz.2062), w 2006roku – 899,10zł (Dz.U. z 2005r. Nr 177, poz.1469), w 2007roku – 936zł (dz.U. z 2006r., Nr 171, poz. 1227), w 2008roku – 1126zł (Dz.U. z 2007r. Nr 171, poz. 1209), w 2009roku – 1276zł (M.P. Nr 55, poz. 499), w 2010roku – 1317zł (M.P. Nr 48, poz. 709).

Jak wynika z przeprowadzonego postępowania dowodowego, wydawanie bonów świątecznych odbywało się bez wniosku osób uprawnionych. Pracownicy otrzymujący bony przed ich uzyskaniem nie składali oświadczeń o składzie gospodarstwa domowego, dochodach i źródłach ich pozyskania. Konieczność złożenia zarówno wniosku, jak i oświadczenia w przypadku ubiegania się o bony świąteczne wynikała z treści regulaminu ZFŚS obowiązującego u odwołującej. Oświadczenia o sytuacji majątkowej i życiowej pracownicy składali w celu uzyskania innych świadczeń z funduszu socjalnego.

Nadto nie był przestrzegany pkt III 4 regulaminu, gdyż bony towarowe na Wielkanoc 2004roku wydawane pracownikom były o jednakowej wartości, podczas gdy ich wynagrodzenia były zróżnicowane, jeśli chodzi o wielokrotność minimalnego wynagrodzenia.

Wprawdzie odwołujący w regulaminie (pkt III 4) uzależniał wartość wypłacanych świadczeń od wysokości uzyskiwanego wynagrodzenia u odwołującej, jednak wskaźnik ten nie miał wpływu na zróżnicowanie wartości należności.

W okresie świątecznym od Bożego Narodzenia 2004roku do Wielkanocy 2010roku wartość bonów była zróżnicowana, jednakże nie w oparciu o kryterium wskazane w pkt (...) regulaminu ZFŚS, o czym świadczy analiza przeprowadzona w części ustalającej stan faktyczny. Pracownicy bowiem uzyskujący wynagrodzenie przekraczające dwukrotność minimalnego wynagrodzenia otrzymywali bony o wartości wielokrotnie wyższej niż pracownicy mniej zarabiający i tak np. bony wydane zostały o wartości 50zł E. R., a 270zł I. G. na Boże Narodzenie 2004r., podczas gdy ich wynagrodzenie wynosiło odpowiednio E. R. 850zł, a I. G. 3800zł. Podobne sytuacje miały miejsce także w późniejszym czasie. Np. na Wielkanoc 2005r. bony o wartości 200zł otrzymała J. D., a 210zł M. D. (2), a ich wynagrodzenie wynosiło J. D. 1718,18zł a M. D. (2) 2030,36zł. Na Boże Narodzenie 2005roku bon o wartości 50zł otrzymał D. Ś., a o wartości 300zł

K. D. (2), a ich wynagrodzenia wynosiły D. Ś. 1500zł, a K. D. (2) 4500zł. Dalej na Wielkanoc 2006 roku bonów nie otrzymała M. K. (8), zaś bony o takiej samej wartości otrzymali R. C. i K. D. (1), podczas gdy K. D. (1) zarabiał ponad 3krotnie więcej niż R. C. i jego wynagrodzenie przekraczało dwukrotność minimalnego wynagrodzenia.

Podobna sytuacja miała miejsce na Boże Narodzenie 2006 roku, kiedy to bony o wartości 300zł otrzymali m.in. K. D. (2) i A. D. (2), a 270zł R. D. i 50zł P. U., podczas, gdy ich wynagrodzenia wynosiły K. D. (2) 4500zł, A. D. (2) ok. 2000zł, zaś R. D. i P. U. nie przekraczały 1000zł. W kolejnych latach także nie można mówić o socjalnym charakterze przydziału bonów. Bowiem na Wielkanoc 2007 roku bony o wartości 210zł otrzymał D. K. (2), a o wartości 200zł mniej zarabiający M. K. (7), pomimo, że wynagrodzenia obu przekraczały dwukrotność minimalnego wynagrodzenia. Na Boże Narodzenie 2007 roku bony o wartości 60zł uzyskiwała A. O. zarabiająca 1600zł i o wartości 380zł K. D. (2) zarabiająca 5000zł. Na Wielkanoc 2008 roku bony o takiej samej wartości otrzymali pracownicy uzyskujący wynagrodzenie nieprzekraczające dwukrotności minimalnego wynagrodzenia i ci przekraczający je czterokrotnie (vide : T. W. (2), K. D. (2), I. G.).

Na Boże Narodzenie 2008 roku bony o wartości 105zł otrzymała P. G. zarabiająca 1800zł, 175zł A. P. (5) zarabiająca 1300zł i 400zł K. D. (2) i I. G. zarabiające po 5500zł. Także na Wielkanoc 2009 roku bony o wartości 60zł uzyskała K. P. (1), której wynagrodzenie nie przekraczało 1400zł, a o wartości 250zł K. D. (2), która zarabiała 7000zł. Zaś na Boże Narodzenie 2009 roku bony o wartości 150zł otrzymał J. K. (4) zarabiający ok. 2500zł, a o wartości 550zł K. D. (2), która uzyskiwała wynagrodzenie w kwocie 7900zł.

Na Wielkanoc 2010 roku bony o wartości 250zł uzyskali Ł. H. i A. P. (3) oraz K. D. (2). Tymczasem wynagrodzenie dwóch pierwszych osób nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia, zaś K. D. (2) przewyższało je niemal 6krotnie.

Zdarzały się też sytuacje, kiedy pracownicy uzyskujący niższe wynagrodzenie w ogóle nie otrzymywali bonów (np. na Wielkanoc 2005 roku bonów nie otrzymali M. K. (1), W. K., P. M. (4), których wynagrodzenie nie przekraczało 2200zł, zaś bony o wartości 200zł otrzymała K. D. (2), która zarabiała 4500zł, w 2008 roku na Wielkanoc bonów nie otrzymała M. K. (6), a o wartości 200zł otrzymała je I. G. zarabiająca 5000zł, w 2009 roku na Boże Narodzenie bonów nie otrzymali J. W. (4), P. N. (1) i J. W. (1)).

Pułap określony w regulaminie ZFŚS został ustalony więc, w ocenie Sądu, jedynie w celu ukrycia wynagrodzeniowego charakteru dokonywanych wypłat. Upewniają o tym również inne okoliczności faktyczne sprawy.

Stosownie do pkt IV regulaminu ZFŚS w zakresie preferencji przy korzystaniu ze świadczeń Funduszu w pkt 3 przewidziano staż pracy w zakładzie. Załącznik do regulaminu stwierdzał natomiast, że wartość bonów towarowych przyznana zostanie proporcjonalnie do okresu zatrudnienia w danym roku kalendarzowym. Powyższe świadczy o tym, że te postanowienia regulaminu były sprzeczne z ustawą o ZFŚS. Stosownie do art. 8 ust. 2 ustawy o ZFŚS zasady i warunki korzystania ze świadczeń finansowanych z Funduszu, z uwzględnieniem ust. 1, oraz zasady przeznaczania środków Funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej określa pracodawca w regulaminie ustalonym zgodnie z art. 27 ust. 1 albo z art. 30 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych. Pracodawca, u którego nie działa zakładowa organizacja związkowa, uzgadnia regulamin z pracownikiem wybranym przez załogę do reprezentowania jej interesów. Z kolei w myśl art. 8 ust. 1 ustawy o ZFŚS, który winien być uwzględniany przy stanowieniu regulaminu ZFŚS, przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu.

Definicję działalności socjalnej zawiera natomiast art. 2 pkt 1 ustawy o ZFŚS, który stanowi,

że działalność socjalna to usługi świadczone przez pracodawców na rzecz różnych form

wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, opieki nad dziećmi

w żłobkach, klubach dziecięcych, sprawowanej przez dziennego opiekuna lub nianię, w

przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego, udzielanie pomocy materialnej - rzeczowej lub finansowej, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe na warunkach określonych umową.

Przekazywane z funduszu świadczenia muszą spełniać wymogi określone w ustawie o ZFŚS, a mianowicie ich przyznanie oraz wysokość powinny być uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu.

Nie ma wyjątków uzasadniających prawo do świadczenia socjalnego bez względu na kryterium socjalne. Nawet regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych nie może zmienić tej zasady. Okoliczność, że w regulaminie ustalono, że wartość bonów przyznawana będzie proporcjonalnie do okresu zatrudnienia w danym roku kalendarzowym oraz wskazany przez współnika odwołującej w jego zeznaniach fakt, że w tym zakresie brano pod uwagę ocenę pracownika - jego podejście do pracy, kulturę osobistą, zaś przy ustalaniu wartości bonów aspekt socjalno - bytowy pracownika stanowił 60 -70 %, a stosunek do obowiązków 30 -40 %, podważa realizację kryterium socjalnego. O spełnieniu kryterium socjalnego nie może być mowy bez indywidualnej analizy sytuacji każdej uprawnionej do skorzystania z funduszu osoby.

W wyroku z dnia 20 czerwca 2012r., sygn. I UK 140/12 (OSNP 2013/13-14/160), Sąd Najwyższy stwierdził, że świadczenia przyznane bez zachowania indywidualnej oceny każdego przypadku narusza obowiązujący Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i w istocie świadczenia zostały wypłacone wprawdzie z funduszu socjalnego, lecz nie na warunkach wynikających z Regulaminu, a więc nie mogą one zostać uznane za świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w rozumieniu § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1999 r. w sprawie poszczególnych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

Nie budzi wątpliwości fakt, iż wypłata świadczeń z tytułu bonów nie była uzależniona od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osób uprawnionych do korzystania z Funduszu, co potwierdza całość materiału dowodowego zebranego w sprawie. Jak wskazano przy tym w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2001r. (I PKN 579/00; OSNP 2003/14/331) pracodawca administrujący środkami ZFŚS nie może ich wydatkować niezgodnie z regulaminem zakładowej działalności socjalnej, którego postanowienia nie mogą być sprzeczne z zasadą przyznawania świadczeń według kryterium socjalnego, to jest uzależniającego przyznawanie ulgowych świadczeń wyłącznie od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z ZFŚS.

W przypadku odwołującej środki przeznaczone na świadczenia świąteczne pracowników były ewidentnie wydatkowane niezgodnie nie tylko z art. 8 ust. 1 ustawy o ZFŚS, ale także z pkt (...) regulaminu, ponieważ nie miały charakteru socjalnego i nie były uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osób uprawnionych do korzystania z ZFŚS.

Tymczasem sytuacja ta nie była jednolita: część pracowników posiadała rodziny i współmałżonków uzyskujących własny dochód, a część z nich to osoby samotne. Pracownicy ci otrzymywali przy tym zróżnicowane wynagrodzenie, co powodowało zróżnicowanie ich sytuacji materialnej.

Znamiennym jest to, że J. D. zajmująca się przydzielaniem bonów oraz współnik odwołującej J. R., którzy wskazywali, że znali sytuację materialną i rodzinną pracowników, nie byli w stanie odnieść się do sytuacji rodzinnej i majątkowej pracowników otrzymujących bony o niższej wartości. Nie bez znaczenia jest też i to, że gdyby faktycznie priorytetem była sytuacja majątkowo-rodzinna pracowników, niewątpliwie małżonkowie otrzymywaliby bony o jednakowej wartości. Tak jednak nie było w przypadku R. i A. D. (2) oraz M. i M. D. (2). Pomimo bowiem, że ich sytuacja życiowa i rodzinna była taka sama otrzymywali oni bony o różnej wartości, a nawet w sytuacji, gdy wynagrodzenie R. D. było

niższe od płacy jego małżonka uzyskiwała ona niższą wartość bonów (tak na Boże Narodzenie 2006, 2008, Wielkanoc 2009).

Z całą pewnością więc kryterium przydziału bonów nie stanowiła sytuacja życiowa, rodzinna i materialna pracownika. Przemawia to jednoznacznie przeciwko możliwości przyjęcia, że wypłata świadczeń świątecznych miała charakter socjalny i że dokonywano jej w oparciu o postanowienia ustawy o ZFŚS i własnego regulaminu ZFŚS. Sprzeciwiała się ona wyraźnie treści art. 8 ust. 1 ustawy o ZFŚS oraz pkt III 4 regulaminu ZFŚS. Stosowane pomocniczo kryterium stażu pracy, stosunku do obowiązków służbowych u odwołującej nie miało żadnego związku z sytuacją życiową, rodzinną i materialną pracownika i celami socjalnymi.

Ponieważ świadczeń świątecznych w postaci bonów nie sposób zaliczyć do żadnego ze świadczeń wymienionych w § 2 ust. 1 rozporządzenia (...) z dnia 18 grudnia 1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, to jako przychód pracowników z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy stanowią one podstawę wymiaru składek. Podkreślić przy tym należy, iż wyliczenie zawarte w tym przepisie ma charakter enumeratywny, a regulacja ta stanowiąca wyjątek od zasady unormowanej w § 1 rozporządzenia nie może być interpretowana rozszerzająco. Stanowisko to potwierdza wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2009r. (I UK 121/09; LEX nr 537030), po myśli którego przyznawanie i wysokość dopłat z ZFŚS powinny być uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby korzystającej z funduszu. Nie ma w tym zakresie wyjątków. Nawet regulamin ZFŚS nie może zmienić tej zasady. Jej zaprzeczeniem jest mająca miejsce u odwołującej wypłata świadczeń nie uzależniona od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej pracowników, a zatem nie mająca charakteru socjalnego. Sprawia to, że świadczenia te stanowią podstawę wymiaru składek.

Pomimo więc, że środki na bony towarowe pochodziły ze środków Funduszu Świadczeń Socjalnych, to wbrew treści § 2 ust. 1 pkt 19 powołanego wyżej rozporządzenia (...) z 18 grudnia 1998r. nie były wypłacane „w ramach owego Funduszu”, w istocie zaś stanowiły ukryty sposób wynagradzania pracowników.

Z mocy art. 86 ust. 2 ustawy systemowej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych upoważniony jest do kontroli wykonywania zadań i obowiązków w zakresie ubezpieczeń przez płatników składek. Kontrola ta obejmuje m.in. zgłoszenie do ubezpieczenia oraz prawidłowość, rzetelność obliczenia, potrącenia i płacenia składki.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku zawartym w wyroku z dnia 14 czerwca 2013r., IIIAUa (...) (Lex 1339291), 25 czerwca 2013r., IIIAUa 31/13, (Lex 1369283), 2 lipca 2013r., IIIAUa 36)13 (Lex 1339295), § 2 pkt 19 rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zwalnia z obowiązku składkowego wszystkie świadczenia przeznaczone na jedną z form działalności socjalnej (art. 2 pkt 1 ustawy o ZFŚS), pod warunkiem wydatkowania ich ze środków zgromadzonych przez ZFŚS. Oznacza to, że ZUS ma prawo kontrolować, po pierwsze, czy świadczenia zostały wydatkowane na usługi świadczone przez pracodawców na rzecz różnych form wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, opieki nad dziećmi w żłobkach, klubach dziecięcych, przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego, udzielanie pomocy materialnej - rzeczowej lub finansowej, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe na warunkach określonych umową, po drugie, czy świadczenia te zostały sfinansowane ze środków wyodrębnionych w ramach ZFŚS. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni akceptuje poglądy przedstawione w ww orzeczeniach. Nie można więc zgodzić się z zarzutami odwołującej, że organ rentowy nie ma w tym zakresie uprawnień kontrolnych. Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 11 stycznia 2012r., (...)11 (Lex 1109998), na który powołuje się odwołująca został wydany w odmiennym stanie faktycznym. W tamtej sprawie bowiem pracownicy, uzyskujący najniższe wynagrodzenie otrzymywali 100% wartości bonu, a pozostali odpowiednio niższe. W niniejszej sprawie natomiast, jak wynika z dokonanej wyżej analizy, sytuacja przedstawiała się inaczej.

Tym samym Sąd uznał, że sporne przychody zainteresowanych pracowników tytułem otrzymanych przez nich bonów nie spełniały przesłanki do uznania ich za świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, a w konsekwencji winny zostać uznane za przychody stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Stopy procentowe składek określone zostały w art. 22 ust. 1 ustawy systemowej, art. 79 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, art. 21 ust. 1 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym w Narodowym Funduszu Zdrowia, art. 29 ust. 2 ustawy z 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, 104 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i 53 ust. 2 ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.

Odwołująca nie kwestionowała matematycznego wyliczenia składek dokonanego przez organ rentowy (k. 183 a.s.), dlatego mając powyższe na uwadze na mocy powołanych przepisów i art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie.

SSO Beata Torbus

ZARZĄDZENIE

- 1) odnotować,
- 2) odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. odwołującej,
- 3) kal. 14 dni od wykonania lub z wpływem

K., 13 maja 2014r. SSO B. T.